سیاست

موسوی: توافق زمان‌بر است ناظران عجول نباشند

مسوول تشریفات ریاست‌جمهوری با تأکید بر اینکه رسیدن به توافق زمان‌بر است، تصریح کرد: به ناظران توصیه می‌کنیم در این زمینه خیلی عجول نباشند و بدانند برای منافع ملی و امنیت ملی و با هماهنگی کامل داخلی اقدام می‌کنیم. به گزارش ایسنا، سیدعباس موسوی در گفت‌وگویی تلویزیونی با اشاره به موضوع مذاکرات ایران و امریکا، اظهار کرد: به ناظران توصیه می‌کنیم خیلی عجول نباشند. به برخی از ناظران که می‌پرسند پس چه شد و چرا توافق نمی‌کنیم؟ باید پاسخ داد توافق کردن زمان‌بر است. وی ادامه داد: ضمن اینکه نباید فراموش کنیم ما در میانه جنگیم و علاوه‌بر این مذاکره تجاری که نمی‌کنیم، بلکه با دشمن‌مان مذاکره می‌کنیم تا حقمان را بگیریم و حرف‌مان را تثبیت کنیم و بنابراین حتماً این روند زمان می‌برد. سخنگوی پیشین وزارت خارجه با یادآوری تجربه‌های قبلی ایران در مذاکره با غربی‌ها تا توافق برجام، اظهار کرد: اخیراً هم که شاهد بودیم دوبار میز مذاکره را هدف گرفتند اما با این حال ایران با در نظر گرفتن همان تجربیات گذشته و به خاطر منافع ملی و امنیت ملی مذاکره می‌کند ولی با هماهنگی میان میدان و دیپلماسی. موسوی با اشاره به نقش عاصم منیر، فرمانده ارتش پاکستان در میانجیگری ایران و امریکا، گفت: فرمانده ارتش در پاکستان نقش ویژه‌ای پس از رییس کشور دارد و خود عاصم منیر هم ارتباطات خوبی با مقامات امریکایی داشته که در میانجیگری تأثیر داشت. وی تاکید کرد: عاصم منیر بالاترین درجه نظامی در پاکستان را دارد و شیعه است که به جلب اعتماد ایران کمک کرد. مسوول تشریفات ریاست‌جمهوری در پاسخ به پرسشی درباره حضور عاصم منیر در ایران با لباس نظامی، گفت: پاکستان طرف مذاکراتی ما نبود و فرمانده ارتش این کشور با حسن نیت و برای میانجیگری به ایران آمد و در مقام فرمانده ارتش پاکستان با لباس رسمی حاضر شد اما طبیعتاً هیچ‌وقت به معنای پیامی برای ایران نبود.

درباره پرداخت عوارض در تنگه هرمز استثنائاتی قائل شدیم

سفیر ایران در مسکو در گفت‌وگو با ریانووستی گفت: درباره پرداخت عوارض در تنگه هرمز استثنائاتی قائل شدیم و تلاش بر این است که برای کشورهای دوست مثل روسیه از این استثنا استفاده کنیم. به گزارش مهر، «کاظم جلالی» سفیر جمهوری اسلامی ایران در مسکو، بامداد جمعه ابراز امیدواری کرد که روند ساخت و تکمیل واحدهای جدید در نیروگاه بوشهر با سرعت بیشتری انجام شود. جلالی در مصاحبه با شبکه «ریانووستی» گفت: «ما دایماً با یکدیگر در تماس هستیم و امیدواریم شرایطی ایجاد شود که کارمندان روس اتم بتوانند کار خود را انجام دهند.» وی در پاسخ به سوالی درباره اقدام ایران در گرفتن عوارض از شناورهای عبوری از تنگه هرمز نیز گفت که معافیتی برای کشورهای دوست در نظر گرفته شده است. این دیپلمات ایرانی توضیح داد: «نمی‌دانم در آینده چه اتفاقی خواهد افتاد. با این حال، وزارت امور خارجه ما در حال حاضر تلاش می‌کند از استثنائاتی که برای کشورهای دوست، مانند روسیه، در نظر گرفته شده است، استفاده کند.»

جزییات جدید از طرح مدیریت تنگه‌هرمز؛

تصمیم نهایی با کدام نهاد است؟

عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس ضمن تشریح روند بررسی طرح مدیریت تنگه هرمز، اعلام کرد که پیشنهادات مختلفی در مجلس مطرح شده و همزمان شورای عالی امنیت ملی نیز در حال بررسی این موضوع است. فداحسین مالکی در گفت‌وگو با مهر، درباره آخرین وضعیت بررسی طرح اعمال حقوق حاکمیتی ایران در تنگه هرمز، اظهار کرد: با توجه به اهمیت مدیریت و کنترل تنگه هرمز، به‌ویژه پس از جنگ رمضان، مجلس شورای اسلامی به‌عنوان اولین نهاد، نسبت به این موضوع حساسیت نشان داد. همچنین شورای عالی امنیت ملی نیز توجه ویژه‌ای به این مساله داشته است. تشکیل جلسات متعدد برای بررسی طرح مدیریت تنگه هرمز وی ادامه داد: در مجلس، همکاران محترم پیشنهادات متعددی ارایه کردند که این پیشنهادات هم در کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مطرح و بررسی شده و هم در جلسات مختلفی که نمایندگان مجلس شورای اسلامی درباره مدیریت تنگه هرمز تشکیل داده‌اند، مورد بررسی قرار گرفت. عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه طرح مدیریت تنگه هرمز در سامانه مجلس ثبت شده است، گفت: با این حال، از آنجایی که شورای عالی امنیت ملی نیز تمایل دارد که این طرح در آن شورا هم مطرح شود، در حال حاضر این طرح هم در مجلس و هم در شورای عالی امنیت ملی در دستور کار قرار دارد. نماینده مردم زاهدان در مجلس شورای اسلامی تأکید کرد: احتمالاً طرح مدیریت تنگه هرمز نیاز به قانون‌گذاری در مجلس دارد و برای پیشبرد کار، مجلس باید اقدام به تصویب قانون کند. منتظر جمع‌بندی شورای عالی امنیت ملی هستیم وی ادامه داد: از طرف دیگر، شورای عالی امنیت ملی نیز نظر خود را در این زمینه دارد و در حال حاضر منتظریم تا تصمیمات لازم اتخاذ شود. مواردی که درباره مدیریت تنگه هرمز در شورای عالی امنیت ملی بررسی و تهیه شده، هنوز به مجلس ارسال نشده‌اند. مالکی اظهار کرد: به‌طور کلی، هم مجلس و هم شورای عالی امنیت ملی نسبت به این مساله حساسیت بالایی دارند و در تلاشند تا هر چه سریع‌تر این موضوع تعیین تکلیف شود. هماهنگی مجلس و شورای عالی امنیت ملی برای مدیریت تنگه هرمز عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: در مجلس نیز بررسی‌های زیادی در این زمینه انجام شده و نمایندگان پیشنهادات مختلفی را برای مدیریت تنگه هرمز مطرح کرده‌اند.

تحلیل یک مقام نظامی پیشین از تمدید آتش‌بسِ ترامپ

ادامه روند مذاکرات منوط به تضمین عملی است

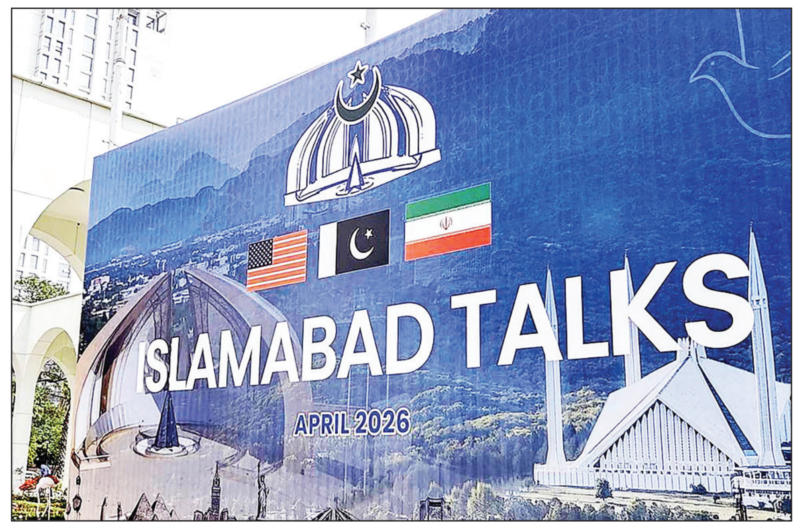

عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس هشتم گفت: ادامه روند مذاکرات منوط به ارایه تضمین‌های مشخص و عملی از سوی طرف مقابل است؛ از جمله اجرای تعهدات مطرح‌شده، بازگشت دارایی‌های بلوکه‌شده ایران و پایبندی به توافقات دوجانبه براساس اصول واقعی همکاری. امیر سرتیپ خلبان بازنشسته محمدکریم عابدی در گفت‌وگو با ایسنا، به تحلیل دلایل اعلام آتش‌بس از سوی دونالد ترامپ پرداخت. وی با اشاره به مباحث مربوط به «گفت‌وگوی تمدن‌ها» و «جنگ تمدن‌ها» و نیز مفهوم «تمدن نوین اسلامی» بیان کرد: این مفاهیم دارای تعاریف عمیق و تخصصی هستند که درک آن برای همه افراد، از جمله برخی سیاستمداران غربی میسر نیست. نمونه‌ای از این موضوع را می‌توان در تاریخ ایالات‌متحده مشاهده کرد؛ به گونه‌ای که باوجود گذشت دهه‌ها از ترور روسای جمهور این کشور از جمله آبراهام لینکلن و جان اف. کندی، هنوز ابعاد این حوادث به‌طور شفاف برای افکار عمومی جهان تبیین نشده است. عابدی ادامه داد: این مساله نشان‌دهنده ضعف در برخی شاخص‌های تمدنی در غرب است در حالی که جمهوری اسلامی ایران با پشتوانه تمدنی چندهزار ساله، از انسجام و ثبات بیشتری برخوردار است و رخدادهایی از این دست در آن قابل تصور نیست. وی با اشاره به جنگ‌های ۱۲ و ۴۰ روزه، خاطرنشان کرد: یکی از مهم‌ترین اشتباهات محاسباتی طرف مقابل، نادیده گرفتن تجربیات گذشته، به‌ویژه دوران دفاع مقدس بود. آنان تصور می‌کردند با هدف قرار دادن رهبری جمهوری اسلامی ایران، ساختار کشور دچار فروپاشی خواهد شد، در حالی که چنین اقدامی نه‌تنها موجب تضعیف نشد، بلکه به تقویت انسجام ملی انجامید.

این نماینده سابق مجلس همچنین تأکید کرد: حتی افرادی که ممکن است در برخی حوزه‌ها نقدهایی داشته باشند، در مواجهه با تهدیدات خارجی به وحدت رسیده و این موضوع را غیرقابل پذیرش می‌دانند که رهبری یا فرماندهان یک کشور هدف اقدامات تروریستی قرار گیرند. وی با بیان اینکه «ترور فاقد ارزش نظامی است»، افزود: براساس دیدگاه‌های علمی و دانشگاهی در حوزه جنگ، چنین اقدامی بیشتر نشانه رفتارهای غیرحرفه‌ای و خشونت‌آمیز است. عابدی در ادامه با اشاره به تجربیات خود در تعامل با نظامیان و استراتژیست‌های بین‌المللی گفت: در دیدارها و مباحثات علمی با افسران ارشد و ژنرال‌هایی از کشورهای مختلف از جمله کانادا، استرالیا، آلمان، مالزی و اندونزی، این دیدگاه مشترک مطرح بوده است که سرنوشت جنگ‌ها تا حد زیادی پیش از آغاز آنها و براساس مولفه‌های قدرت تعیین می‌شود. وی افزود: در جنگ تحمیلی ۴۰ روزه علیه ایران نیز با وجود شرایط دشوار و اقدامات گسترده دشمن، بسیاری از تحلیلگران بر این باور بودند که در نهایت جمهوری اسلامی ایران پیروز میدان خواهد بود؛ چراکه ساختارهای راهبردی، انسجام ملی و هدایت‌های رهبری نقش تعیین‌کننده‌ای در این مسیر داشت.

این عضو انجمن وابستگان نظامی جهان ادامه داد: رهبر شهید انقلاب با تبیین‌های مستمر، چه در موضوع مذاکرات و چه در پرونده‌هایی مانند برجام، بارها بر بی‌اعتمادی به رویکردهای امریکا تأکید کرده‌اند. همچنین بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران نیز پیش‌تر تصریح کرده بودند که مذاکره با امریکا به دلیل فقدان منطق و رویکرد مبتنی بر برتری‌جویی، نتیجه‌بخش نخواهد بود. وی با اشاره به نقش برخی کشورهای منطقه اظهار کرد: برخی دولت‌های عربی حاشیه خلیج‌فارس با اتخاذ رویکردهایی خلاف اصول همسایگی، زمینه‌هایی برای حضور و اقدامات دشمنان فراهم کردند که این موضوع از منظر راهبردی قابل انتقاد است. وی با بیان اینکه بر همین اساس، بارها تأکید شده است که نباید با امریکا وارد مذاکره شد و این موضوع نه‌تنها در سال‌های اخیر، بلکه در دوران امام خمینی(ره) نیز به‌صراحت مطرح شده بود، ابراز عقیده کرد: با این حال برخی مسوولان در مقاطعی به این توصیه‌ها توجه نکردند و همین امر خساراتی را به کشور وارد کرد. این عضو انجمن وابستگان نظامی جهان همچنین با یادآوری سخنرانی نوروزی رهبر شهید انقلاب در مشهد در سال‌های گذشته گفت: ایشان در آن سخنرانی‌ها با اشاره به رویکرد امریکا، این کشور را به «دست چدنی با پوشش مخملی» تشبیه کرده و نسبت به فریبکاری آن هشدار داده بودند. همچنین تأکید کرده بودند که هر گونه اقدام نظامی علیه ایران، با پاسخی شدیدتر مواجه خواهد شد؛ موضوعی که به گفته وی، در تحولات اخیر نیز برای طرف مقابل آشکار شد. وی تصریح کرد: در جریان درگیری‌های اخیر، طرف مقابل به این جمع‌بندی رسید که ایران از دست برتر برخوردار است و در صورت تداوم درگیری، توانمندی‌های بیشتری از سوی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران به کار گرفته می‌شد.

عابدی در ادامه به تلاش‌ها برای آغاز مذاکرات اشاره کرد و گفت: طرف مقابل در ابتدا با برآوردی کوتاه‌مدت، اهدافی از جمله تضعیف توان هسته‌ای ایران و وادار کردن کشور به تسلیم را دنبال می‌کرد، اما به هیچ‌یک از این اهداف دست نیافت و در عوض هزینه‌های سنگینی به طرف‌های درگیر تحمیل شد. وی با اشاره به نقش برخی بازیگران منطقه‌ای و بین‌المللی افزود: در این میان، برخی کشورها و نیز برخی جریان‌های بین‌المللی با ارایه تحلیل‌های نادرست، زمینه‌ساز تصمیمات اشتباه شدند که در نهایت به افزایش تنش‌ها انجامید. درخواست آتش‌بس از سوی طرف مقابل، خود نشانه‌ای از ناکامی در دستیابی به اهداف اعلام‌شده بود. با این حال، تلاش شد این موضوع به گونه‌ای دیگر در افکار عمومی بازنمایی شود. وی ادامه داد: در روند شکل‌گیری مذاکرات، کشورهایی نظیر پاکستان و سوییس به عنوان حافظ منافع طرفین، نقش میانجیگر را ایفا کردند و پیشنهادهایی برای توقف درگیری‌ها ارایه شد. درنهایت نیز چارچوبی برای گفت‌وگو شکل گرفت و مذاکراتی در سطح مقامات عالی دو طرف برگزار شد. عابدی افزود: با وجود بی‌اعتمادی نسبت به طرف مقابل، جمهوری اسلامی ایران با هدف نشان دادن حسن‌نیت، در این مذاکرات شرکت کرد، اما پس از ساعت‌ها گفت‌وگو، نتیجه ملموسی حاصل نشد و همزمان نشانه‌هایی از تداوم رویکردهای خصمانه از سوی طرف مقابل مشاهده شد. وی با اشاره به برخی تحولات میدانی همزمان با مذاکرات اظهار کرد: اقداماتی که در آستانه یا حین مذاکرات صورت گرفت، نشان‌دهنده عدم پایبندی طرف مقابل به اصول گفت‌وگو بود و همین مساله، روند دستیابی به توافق را با چالش مواجه کرد. این عضو انجمن وابستگان نظامی جهان گفت: در مجموع، فضای مذاکرات تحت تأثیر اظهارات رسانه‌ای و جنگ روانی طرف مقابل قرار داشت و همین امر موجب شد افکار عمومی با روایت‌های متفاوتی از تحولات مواجه شود. وی ادامه داد: یکی از راهبردهای اصلی ایالات‌متحده، ایجاد شکاف و تفرقه در داخل ایران از طریق تأثیرگذاری بر برخی جریان‌ها و افراد است اما در جریان تحولات اخیر، نه‌تنها این هدف محقق نشد، بلکه وحدت ملی، انسجام اجتماعی و اقتدار و امنیت ملی کشور به طور قابل توجهی افزایش یافت. عابدی با اشاره به استقبال گسترده مردم از حضور در صحنه افزود: نمونه بارز این انسجام، مشارکت گسترده مردمی در قالب نیروهای داوطلب بود. تنها در داخل کشور ده‌ها میلیون نفر آمادگی خود را اعلام کردند. این رویکرد در سطح بین‌المللی نیز بازتاب داشته و افکار عمومی در کشورهای مختلف نسبت به تحولات موضع‌گیری کرده‌اند. وی ادامه داد: دامنه این تقابل از سطح یک منازعه ملی فراتر رفته و ابعاد انسانی پیدا کرده است؛ به گونه‌ای که اقشار مختلفی از مردم جهان، فارغ از ملیت و مذهب، در حمایت از «حق و عدالت» موضع‌گیری می‌کنند.

این عضو انجمن وابستگان نظامی جهان با تأکید بر اصول سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران اظهار کرد: دفاع از مظلومان، صرف‌نظر از دین و ملیت، یکی از اصول اساسی این رویکرد است و در مقابل، مقابله با ظلم نیز در دستور کار قرار دارد. وی در ادامه با انتقاد از مواضع و اظهارات مقامات امریکایی افزود: برخی رفتارها و اظهارات، از جمله توهین به ادیان، نشان‌دهنده رویکردهای تنش‌زا در سیاست خارجی این کشور است. آنچه در این تحولات مشاهده می‌شود، صرفاً تقابل با یک یا دو کشور نیست، بلکه شبکه‌ای از قدرت‌های بین‌المللی در این روند دخیل هستند. وی در بخش دیگری به موضوع مذاکرات پرداخت و گفت: عدم پذیرش برخی پیشنهادهای مذاکره از سوی ایران، با پشتوانه حمایت مردمی و حضور در صحنه‌های اجتماعی همراه بوده و این موضوع به تقویت موضع کشور انجامیده است.

هم‌افزایی میان «میدان»، «دیپلماسی» و «حمایت مردمی» به عنوان سه عنصر کلیدی، نقش مهمی در شکل‌گیری این وضعیت ایفا کرده و موجب شده طرف مقابل در تحقق اهداف خود ناکام بماند. وی با اشاره به ساختار حقوقی تصمیم‌گیری در امریکا اظهار کرد: براساس قوانین این کشور، رییس جمهور برای آغاز اقدامات نظامی نیازمند هماهنگی با کنگره است و در صورت اقدام، باید در بازه زمانی مشخصی پاسخگوی این نهاد باشد؛ موضوعی که می‌تواند بر روند تصمیم‌گیری‌های آتی تأثیرگذار باشد. عابدی با تأکید بر نقش رهبر سوم انقلاب در مدیریت شرایط کنونی گفت: رهنمودها و مواضع اعلام‌شده از سوی رهبر معظم انقلاب در مناسبت‌های مختلف، از جمله پیام‌های نوروزی و صحبت‌های بعدی نقش مهمی در هدایت افکار عمومی و تقویت انسجام ملی داشته است و تداوم این رویکرد می‌تواند به حفظ و تقویت اقتدار ملی در مواجهه با چالش‌های پیش‌رو کمک کند.

در جریان مذاکرات هیچ‌گونه امتیاز یک‌طرفه یا «چراغ سبز» به طرف مقابل داده نشد وی همچنین با اشاره به عملکرد تیم مذاکره‌کننده ایران اظهار کرد: اعضای این تیم از توانمندی و هوشمندی لازم برخوردار بودند و در جریان مذاکرات نیز هیچ‌گونه امتیاز یک‌طرفه یا «چراغ سبز» به طرف مقابل داده نشد. عابدی با بیان اینکه در صورت پذیرش خواسته‌های ایران از سوی امریکا، امکان دستیابی به یک توافق «برد-برد» وجود داشت، افزود: در چنین شرایطی، امکان همکاری‌های اقتصادی از جمله حضور شرکت‌های امریکایی در برخی پروژه‌های زیرساختی و انرژی ایران فراهم می‌شد که می‌توانست برای طرف مقابل نیز منافع اقتصادی به همراه داشته باشد، اما این فرصت به دلیل رویکرد طرف امریکایی از دست رفت. وی ادامه داد: طرف مقابل با اتخاذ رویکردی مبتنی بر فشار، از جمله طرح موضوعاتی نظیر محدودسازی مسیرهای راهبردی دریایی، تلاش کرد ایران را تحت فشار قرار دهد، در حالی که جمهوری اسلامی ایران از ابتدا دو خط قرمز اساسی خود را به‌طور شفاف اعلام کرده بود.

ظرفیت‌های هسته‌ای کشور به عنوان بخشی از سرمایه‌های راهبردی ملی تلقی می‌شود این عضو انجمن وابستگان نظامی جهان تصریح کرد: موضوع هسته‌ای و حفظ توانمندی‌های مرتبط با آن، یکی از این خطوط قرمز است و تجربه توافق‌هایی مانند برجام نشان داده که نمی‌توان به تعهدات طرف مقابل به‌طور کامل اعتماد کرد. ظرفیت‌های هسته‌ای کشور به عنوان بخشی از سرمایه‌های راهبردی ملی تلقی می‌شود.

وی همچنین با اشاره به اهمیت تنگه هرمز و تاثیر آن بر تمدید آتش‌بس ترامپ افزود: این گذرگاه راهبردی همواره از اهمیت ویژه‌ای برای ایران برخوردار بوده و هرگونه اقدام برای استفاده از آن علیه منافع کشور، با واکنش مواجه خواهد شد. ادامه روند مذاکرات منوط به ارایه تضمین‌های مشخص و عملی از سوی طرف مقابل است؛ از جمله اجرای تعهدات مطرح‌شده، بازگشت دارایی‌های بلوکه‌شده ایران و پایبندی به توافقات دوجانبه براساس اصول واقعی همکاری. وی افزود: در صورتی که طرف مقابل رویکردی مبتنی بر احترام متقابل و پرهیز از زیاده‌خواهی در پیش گیرد، امکان شکل‌گیری روابطی متوازن مشابه روابط ایران با سایر کشورها وجود خواهد داشت، در غیر این صورت، این روند با چالش مواجه خواهد شد. برخی اقدامات و سیاست‌ها در منطقه غرب آسیا به تداوم تنش‌ها دامن زد این نماینده سابق مجلس در بخش دیگری از اظهارات خود به تحولات منطقه‌ای اشاره کرد و گفت: برخی اقدامات و سیاست‌ها در منطقه غرب آسیا به تداوم تنش‌ها دامن زده و از نظر وی، حل این چالش‌ها نیازمند بازنگری در رویکردهای موجود است. وی با اشاره به ارزیابی خود از رفتارهای اخیر امریکا اظهار کرد: برخی تصمیمات اتخاذشده نشان‌دهنده نبود راهبرد منسجم بوده و همین مساله موجب شده فرصت‌های موجود برای مدیریت بحران از دست برود. عابدی در پایان با اشاره به سرنوشت احتمالی ترامپ گفت: طبق قانون داخلی امریکا اگر رییس جمهور این کشور جنگی را به اختیار خود شروع کند باید طی ۶۰ روز به پایان برساند در غیر این صورت باید به کنگره توضیح دهد و دوسوم آرای نمایندگان کنگره را به دست آورد، اما از آنجا که اختلافات داخلی درباره جنگ امریکا علیه ایران بالا گرفته است و دموکرات‌ها عزم خود را جزم کرده‌اند تا ترامپ را از قدرت بر کنار کنند بعید است که ترامپ بتواند جنگ با ایران را ادامه دهد. در این صورت پایه ادامه حکومتش نیز سست‌تر می‌شود.

ایستادگی مردم و نیروهای مسلح؛ عامل عقب‌نشینی ترامپ با اعلام آتش‌بس

عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس هشتم گفت: اعلام آتش‌بس از سوی ایالات‌متحده از همان ابتدا نشانه‌هایی از عقب‌نشینی این کشور را به همراه داشت. عوض حیدرپور در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: زمانی که امریکا اقدام به اعلام آتش‌بس کرد، می‌شد این موضوع را القا کرد که در حال عقب‌نشینی است. وی افزود: برآورد اولیه آنها این بود که درگیری به سطح منطقه‌ای کشیده شده و ایران نیز پاسخ‌های گسترده‌ای می‌دهد و در ادامه، شرایط به گونه‌ای پیش خواهد رفت که زمینه برای ورود نهادهای بین‌المللی و اخذ مجوزهای لازم برای ادامه عملیات فراهم شود. با این حال، به رغم برخی اقدامات و پاسخ‌های ایران در حوزه دفاع از خلیج‌فارس، تنگه هرمز و تمامیت ارضی کشور، امریکا نتوانست اجماع بین‌المللی لازم را جلب کند و سازمان ملل متحد را با خود همراه سازد. همین موضوع موجب شد که این کشور در ادامه مسیر با محدودیت‌هایی مواجه شود. نماینده مردم شهرضا در مجلس هشتم ادامه داد: امریکایی‌ها براساس برخی مجوزهای داخلی خود، امکان ورود به درگیری را در بازه‌های زمانی مشخص دارند، اما در این مقطع، موفق نشدند حمایت بین‌المللی لازم را به دست آورند. در نتیجه، به نظر می‌رسد مقامات این کشور به این جمع‌بندی رسیدند که ادامه این روند با دشواری همراه خواهد بود. وی با اشاره به شرایط داخلی ایران و تاثیر آن بر موفقیت جمهوری اسلامی در عقب‌نشینی امریکا، تصریح کرد: یکی از عوامل مهم در این تحولات، پایداری و انسجام داخلی در جمهوری اسلامی ایران است به‌طوری که هم نیروهای مسلح و هم مردم به‌صورت جدی در صحنه حضور داشتند. این در حالی است که طرف مقابل تصور می‌کرد ممکن است همراهی لازم از سوی مردم شکل نگیرد. حیدرپور خاطرنشان کرد: حضور موثر نیروهای مسلح در کنار همراهی مردم، محاسبات طرف مقابل را دچار خطا کرد و همین موضوع در نهایت به اعلام آتش‌بس از سوی امریکا انجامید. به گفته وی، از همان زمان اعلام آتش‌بس و تعیین بازه زمانی اولیه، برای ناظران آشنا با مسائل نظامی روشن بود که این آتش‌بس می‌تواند به یک روند پایدار تبدیل شود. وی افزود: با نزدیک شدن به پایان مهلت اعلام‌شده، مجموعه‌ای از عوامل از جمله شرایط داخلی امریکا، فضای سیاسی و انتخاباتی این کشور و همچنین عدم همراهی برخی جریان‌های سیاسی، موجب شد که امریکا تصمیم به تمدید آتش‌بس بگیرد. این تمدید نیز بدون تعیین چارچوب زمانی مشخص اعلام شد که می‌تواند به‌معنای تداوم آن در آینده باشد. این عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس هشتم ادامه داد: بر این اساس، ارزیابی فعلی آن است که احتمال از سرگیری عملیات نظامی از سوی امریکا بسیار کاهش یافته و حتی اقدامات اخیر این کشور در برخی مناطق نیز ممکن است در ادامه متوقف شود. وی با اشاره به عملکرد دستگاه دیپلماسی کشور گفت: یکی از موضوعات مهم در این زمینه، میزان تأثیرگذاری هماهنگی میان میدان و دیپلماسی در ایجاد فشار بر طرف امریکایی است که به نظر می‌رسد این هماهنگی نقش قابل توجهی در ایجاد سردرگمی در طرف مقابل داشته است. عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس هشتم با اشاره به هماهنگی میان میدان و دیپلماسی در تحولات اخیر، تأکید کرد: هم‌افزایی این دو حوزه نقش تعیین‌کننده‌ای در تغییر محاسبات طرف مقابل داشته است. در این مقطع، میدان به‌صورت واقعی در پشتیبانی از دیپلماسی قرار گرفت و این دو بخش در یک مسیر واحد حرکت کردند. دستگاه دیپلماسی با اتکا به ایستادگی نیروهای مسلح، به این جمع‌بندی رسید که مذاکره تحت فشار معنایی ندارد و طرف مقابل، به‌دلیل اقداماتی که انجام داده، باید پاسخگو باشد و حتی غرامت بپردازد. وی افزود: بر همین اساس، شروط مشخصی از سوی جمهوری اسلامی ایران در قالب یک چارچوب تعیین شد که مورد تأکید نیروهای مسلح و هدایت‌های رهبری نیز قرار داشت. این هماهنگی موجب شد تیم دیپلماسی با پشتوانه قوی‌تری در مواضع خود ایستادگی کند. نماینده مردم شهرضا در مجلس هشتم ادامه داد: تجربه‌های گذشته در مذاکرات نیز در این رویکرد بی‌تأثیر نبود. تیم دیپلماسی که پیش‌تر درگیر مذاکرات طولانی‌مدت بود، با مشاهده پایداری نیروهای مسلح و حضور گسترده مردم در صحنه، اطمینان بیشتری برای دفاع از مواضع کشور پیدا کرد. وی تصریح کرد: حضور مردم در صحنه و حمایت از مواضع رسمی کشور، در کنار ایستادگی نیروهای مسلح، موجب شد طرف مقابل به این نتیجه برسد که امکان پیشبرد اهداف خود از مسیر فشار وجود ندارد. همچنین، مشکلات داخلی امریکا و عدم همراهی برخی بازیگران بین‌المللی، این جمع‌بندی را تقویت کرد که ادامه درگیری‌ها به نفع آنها نخواهد بود. حیدرپور خاطرنشان کرد: در نهایت، مجموعه این عوامل باعث شد که امریکا به سمت پذیرش آتش‌بس حرکت کند و حتی از تداوم آن سخن بگوید. وی در ادامه با اشاره به نقش تنگه هرمز در تحولات اخیر گفت: این تنگه از اهمیت راهبردی بالایی برخوردار است و بخش قابل توجهی از مبادلات انرژی و کالاهای منطقه از این مسیر انجام می‌شود. هرگونه اختلال در این مسیر می‌تواند تأثیرات گسترده‌ای بر اقتصاد جهانی داشته باشد. این عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس هشتم افزود: تحولات اخیر نشان داد که کنترل و مدیریت این گذرگاه تا چه اندازه می‌تواند بر بازارهای جهانی انرژی اثرگذار باشد. افزایش قیمت حامل‌های انرژی و بروز نگرانی در بازارهای بین‌المللی، از جمله پیامدهای این وضعیت بوده است. وی ادامه داد: برآوردها حاکی از آن است که اختلال در روند صادرات انرژی و سایر کالاها از منطقه، می‌تواند موجب افزایش تورم و ایجاد چالش‌های اقتصادی در کشورهای مختلف، به‌ویژه در اروپا شود. این موضوع موجب شد کشورهای غربی نیز نسبت به ادامه تنش‌ها با احتیاط بیشتری عمل کنند. حیدرپور همچنین به‌نقش برخی کشورهای منطقه اشاره کرد و گفت: همراهی برخی بازیگران منطقه‌ای در مدیریت شرایط، در کنار سیاست‌های اتخاذشده از سوی ایران، موجب شد پیامدهای اقتصادی و امنیتی این تحولات بیش از پیش برای طرف‌های مقابل آشکار شود. وی تأکید کرد: مجموعه شرایط ایجادشده نشان داد که راهبردهای اتخاذشده از سوی جمهوری اسلامی ایران، به‌ویژه در حوزه‌های میدانی و اقتصادی، توانسته تأثیر قابل توجهی در تغییر رفتار طرف مقابل داشته باشد و اهمیت مولفه‌های ژئوپلیتیکی مانند تنگه هرمز را بار دیگر برجسته کند. عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس هشتم با اشاره به پیامدهای اقتصادی تحولات اخیر تأکید کرد: فشارهای ناشی از این شرایط موجب شد کشورهای غربی نیز نسبت به ادامه روند تنش‌ها ابراز نگرانی کنند. در پی تحولات اخیر، کشورهای غربی با درک آثار اقتصادی و تبعات ناشی از ادامه درگیری‌ها، به این جمع‌بندی رسیدند که باید برای جلوگیری از افزایش خسارات، تدابیری اتخاذ کنند. وی افزود: شواهد نشان می‌دهد که در این روند، میزان آسیب‌پذیری طرف‌های غربی بیش از پیش آشکار شده و همین موضوع به‌عنوان عاملی مضاعف، در تغییر رویکرد آنها نسبت به ادامه تنش‌ها تأثیرگذار بوده است.

اقتصاد

طلای جهانی در آستانه کاهش قیمت هفتگی

قیمت طلا در معاملات روز جمعه بازار جهانی کاهش یافت و تحت تاثیر افزایش قیمت نفت، ترس از تورم و دورنمای نرخ بهره بالاتر برای مدت طولانی‌تر، در مسیر کاهش هفتگی قرار گرفت. به گزارش ایسنا، قیمت هر اونس طلا برای تحویل فوری ۰.۲ درصد کاهش یافت و به ۴۶۸۳ دلار و ۱۳ سنت رسید. این فلز پس از ۴ هفته افزایش متوالی، از ابتدای هفته جاری تاکنون ۳ درصد کاهش قیمت یافته است. قیمت هر اونس طلا در بازار معاملات آتی امریکا برای تحویل در ماه ژوئن، با ۰.۶ درصد کاهش، به ۴۶۹۷ دلار و ۸۰ سنت رسید. قیمت نفت خام برنت از ابتدای هفته جاری تاکنون حدود ۱۷ درصد افزایش یافته و بالای ۱۰۵ دلار در هر بشکه مانده است. کلوین وانگ، تحلیلگر ارشد بازار در شرکت OANDA، گفت: تا زمانی که خطر بسته شدن طولانی مدت تنگه هرمز وجود داشته باشد، نفت همچنان در سطوح بالا معامله خواهد شد و قیمت طلا را تحت فشار نزولی قرار خواهد داد. قیمت‌های بالاتر نفت خام می‌تواند با افزایش هزینه‌های حمل و نقل و تولید، تورم را تشدید کند و احتمال افزایش نرخ بهره را افزایش دهد. در حالی که طلا به عنوان یک پوشش تورمی در نظر گرفته می‌شود، نرخ‌های بهره بالا، دارایی‌های دارای بازده را جذاب‌تر می‌کند و بر جذابیت شمش طلا تاثیر می‌گذارد. طلا هنوز در این محدوده خنثی، بین میانگین متحرک ۵۰ روزه در حدود ۴۹۰۰ دلار و در پایین‌ترین سطح، میانگین متحرک ۲۰ روزه در سطح ۴۶۴۵ دلار، گیر افتاده است. اکنون همه‌چیز به آنچه در خاورمیانه می‌گذرد، بستگی دارد. براساس گزارش رویترز، دلار امریکا از ابتدای هفته جاری تاکنون ۰.۸ درصد افزایش یافته و طلا را که به ارز امریکا قیمت‌گذاری می‌شود، برای دارندگان سایر ارزها گران‌تر کرده است. بازده اوراق قرضه ۱۰ ساله خزانه‌داری امریکا در هفته جاری، حدود ۲ درصد افزایش یافته است که هزینه فرصت نگهداری طلا که دارایی بدون بازده است را افزایش می‌دهد. در بازار سایر فلزات ارزشمند، هر اونس نقره با ۰.۵ درصد کاهش، به ۷۵ دلار و ۷ سنت رسید. هر اونس پلاتین با ۰.۷ درصد کاهش، به ۱۹۹۱ دلار و ۷۲ سنت رسید، در حالی که هر اونس پالادیوم با ۰.۱ درصد افزایش، به ۱۴۶۹ دلار و چهار سنت رسید.

پرداخت مالیات به صورت اقساطی و غیرحضوری

وزیر امور اقتصادی و دارایی از سیستمی شدن فرآیند بخشودگی جرایم و تقسیط بدهی‌های مالیاتی خبر داد و گفت: مودیان بدون نیاز به مراجعه حضوری و براساس میزان خوش‌حسابی و سابقه اعتباری خود می‌توانند از امکان تقسیط و بخشودگی جرایم مالیاتی بهره‌مند شوند. به گزارش ایسنا، سیدعلی مدنی‌زاده در جریان بازدید از اداره کل امور مالیاتی مرکز تهران با اشاره به وضعیت کسب‌وکارها در جنگ تحمیلی گفت: بخشی از کسب‌وکارها مستقیماً از جنگ آسیب دیده‌اند و بخشی دیگر نیز به دلیل شرایط اقتصادی ناشی از آن دچار مشکل شده‌اند. این کسب‌وکارها در استان‌ها و شهرهای آسیب‌دیده و همچنین براساس رسته فعالیت دسته‌بندی شده‌اند و بسته‌ای سیاستی برای امهال و بخشودگی بیمه تأمین اجتماعی و مالیات آنها به دولت پیشنهاد شده است. برای برخی صنایع و رسته‌هایی که آسیب بیشتری دیده‌اند، موضوع بخشودگی یا تخفیف مالیاتی نیز در حال طراحی است که پس از نهایی شدن، تصویب در دولت و اخذ مجوزهای قانونی اعلام خواهد شد. حرکت به سمت هوشمندسازی کامل نظام مالیاتی وزیر اقتصاد با اشاره به برنامه دولت برای تحول در نظام مالیاتی گفت: ماموریت سازمان امور مالیاتی حرکت به سمت سیستمی و هوشمند شدن کامل نظام مالیاتی برای اشخاص حقیقی و حقوقی است تا مردم بدون مراجعه حضوری و بدون مواجهه با ممیزان بتوانند امور مالیاتی خود را غیرحضوری انجام دهند. در این چارچوب بسیاری از مالیات‌ها به‌صورت علی‌الحساب و سیستمی تعیین می‌شود تا فرآیند پرداخت مالیات و دریافت استردادها برای مودیان ساده‌تر شود. مدنی‌زاده این طرح را پروژه‌ای بزرگ توصیف کرد و گفت که اجرای آن پیش از حضور وی آغاز شده اما با ماموریت‌های جدید با سرعت بیشتری دنبال می‌شود. سال گذشته برای حدود ۹۰ درصد از اشخاص حقیقی و اصناف، مالیات به‌صورت قطعی و براساس اظهارنامه‌های پیش‌فرض و در برخی موارد با رقم صفر تعیین شد و رسیدگی به بقیه پرونده‌ها نیز به‌صورت سیستمی در حال انجام است. در حوزه اشخاص حقوقی نیز اکنون تنها حدود ۲۰ درصد از رسیدگی‌ها به‌صورت دستی انجام می‌شود و هدف این است که این رقم تا پایان دوره به کمتر از ۳ درصد برسد. وی درباره بخشودگی جرایم و تقسیط مالیات نیز گفت: فرآیند بخشودگی جرایم و تقسیط بدهی‌ها در حال سیستمی شدن است و مجوز آن طی چند روز آینده اخذ می‌شود. با اجرای این طرح، شرایط تقسیط و میزان بخشودگی جرایم براساس خوش‌حسابی مودی، سوابق بانکی و رتبه اعتباری او به‌صورت هوشمند تعیین خواهد شد. وی به تکلیف قانون برنامه هفتم درباره جداسازی دادرسی مالیاتی از سازمان امور مالیاتی اشاره کرد و گفت: پیش از شروع جنگ، ابلاغیه اجرای این موضوع صادر شده و طبق برنامه قرار است امسال این تکلیف قانونی نهایی و اجرا شود. وزیر اقتصاد به ابزارهای نوین تأمین مالی اشاره کرد و گفت: سامانه فکتورینگ در دستور کار مرکز تأمین مالی قرار دارد که به دلیل شرایط جنگ با تأخیر مواجه شده اما امیدواریم تا پایان بهار راه‌اندازی شود. مهلت‌های مالیاتی تا پایان اردیبهشت ماه تمدید شد، بنابراین گزارش سازمان امور مالیاتی در روزهای گذشته ضمن تمدید مهلت کلیه مواعد تسلیم اظهارنامه مالیاتی تا ۳۱ اردیبهشت ماه اعلام کرد: با توجه به نظر اکثریت هیات عمومی شورای عالی مالیاتی در خصوص مشمولیت مالیات بر ارزش افزوده نسبت به واگذاری برخی منافع تحت عنوان حق، در مواردی که دریافت وجه توسط یک مودی مستند به فروش کالا یا ارایه خدمت نیست، عرضه خدمت محسوب نشده و ماخذ محاسبه مالیات و عوارض نمی‌باشد.